

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

1.1. Inleiding

In dit besluit wordt aan personen die voorheen werkzaamheden uitvoerden waarvoor een certificaat gasdeskundige werd vereist een verplichting ingevoerd om zich te laten registreren in het register gasdeskundige tankschepen, een door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: Minister van SZW) beheerd register van vakbekwame beroepsbeoefenaren. Dit gebeurt op grond van artikel 16, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel a, vierde lid, aanhef en onderdeel b, en zevende lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Arbeidsomstandighedenwet (hierna: Arbowet; zie hierover paragraaf 1.3).

Daarnaast wordt met dit besluit de reikwijdte van artikel 3.5h van het Arbeidsomstandighedenbesluit (hierna: Arbobesluit) uitgebreid. De – bij de in paragraaf 1.7 genoemde ministeriële regeling nader uitgewerkte - veiligheidsvoorschriften voor tankschepen hebben daarmee ook betrekking op tankschepen waaraan niet wordt gewerkt, maar die enkel ligplaats nemen.

1.2. Registratieverplichting gasdeskundige tankschepen.

In de afgelopen jaren zijn voor diverse beroepsbeoefenaren de in het Arbobesluit opgenomen certificatieverplichtingen omgezet in verplichtingen om in een door de Minister van SZW beheerd register geregistreerd te zijn. Het omzetten van certificatieverplichtingen naar registratieverplichtingen kan met name bij kleine beroepsgroepen wenselijk zijn. Bij kleine beroepsgroepen zijn de kosten voor accreditatie door de Raad van Accreditatie van grote invloed op de prijs van het certificaat. Daarnaast is het voor kleine beroepsgroepen moeilijk om personen te vinden die zowel kennis hebben van de beroepsuitoefening en de vertaling daarvan in certificatie eisen. Dit is vooral het geval bij de zeer kleine groep van gasdeskundigen. Deze groep is niet groter dan ongeveer 10 personen. De invoering van een registratieverplichting voor gasdeskundige tankschepen was al eerder voorzien zoals blijkt uit Staatsblad 471 (2019). Doordat vervolgens bleek dat de voorschriften voor de veiligheid aan, op en in tankschepen aan actualisering toe waren, is besloten de invoering van de registratieverplichting hieraan te koppelen, zodat een goede afstemming mogelijk werd. De daartoe vereiste ministeriële regeling is thans gereed, en zal tegelijk met dit besluit in werking treden.

Bij het omzetten van een certificatieverplichting naar een registratieverplichting hoeven de eisen die aan de beroepsbeoefenaren worden gesteld niet ingrijpend gewijzigd te worden. In hoeverre de eisen aan de kennis en vaardigheden worden aangepast wordt

vooral bepaald door de vraag of er door de technologische ontwikkeling van tankschepen of bij voorbeeld in de ervaringen met de risico's bij reparatiewerkzaamheden aan schepen belangrijke veranderingen hebben plaatsgevonden. In het algemeen deel van de nota van toelichting bij het besluit in Staatsblad 471 (2019) is uitgebreider ingegaan op de verschillen tussen certificatie en persoonsregistratie.

Het doel van dit register is (potentiële) werkgevers en opdrachtgevers in staat te stellen te controleren of door hen in te schakelen gasdeskundigen voor tankschepen zijn geregistreerd en daarmee voldoen aan de eisen die in het Arbobesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling (hierna: Arboregeling) aan deze deskundigen worden gesteld. Ook toezichthouders van de NLA kunnen op basis hiervan controleren of werkgevers en opdrachtgevers – en in voorkomend geval de betrokken werknemer of de zelfstandige – hun wettelijke verplichtingen nakomen.

De inrichting en werking van de reeds bestaande registers, alsmede de voorwaarden voor registratie zijn geregeld in afdeling 1B van het Arbobesluit. Met het invoegen van het *Register gasdeskundigen tankschepen* in deze paragraaf worden die bepalingen ook van toepassing op dit nieuwe register.¹

Dat betekent dat in het register gasdeskundigen tankschepen kunnen worden geregistreerd die voldoen aan de registratie-eisen op basis van in Nederland behaalde beroepskwalificaties. Daarnaast kunnen gasdeskundigen die elders in de EU, de EER en Zwitserland wonen en daar hun opleiding hebben afgerond of werkervaring hebben opgedaan en die permanent aan de slag willen in Nederland, worden geregistreerd indien hun opleiding of werkervaring gelijkwaardig is. De vereisten voor deze beroepskwalificaties zijn vastgelegd in het registratieschema dat door het college van deskundigen van Hobeon SK is vastgesteld en door de minister in de Staatscourant wordt gepubliceerd. Met een verwijzing in artikel 4.14a van de tegelijkertijd met dit besluit in werking te treden geactualiseerde paragraaf 4.1 van de Arboregeling is dit schema wettelijk verbindend.

Als gevolg van de overgang van certificatie naar registratie veranderen de deskundigheidseisen van gasdeskundige tankschepen niet wezenlijk. Wel worden beperkte wijzigingen doorgevoerd zodat de deskundigheidseisen aansluiten bij de eigenschappen van de huidige tankschepen en actuele inzichten in de risico's bij werkzaamheden aan, op of in tankschepen. Deze eisen zijn opgenomen in het registratieschema dat zoals gebruikelijk wordt opgesteld en bijgehouden door een college van deskundigen van de registratie instelling waarin alle partijen bij de registratie van gasdeskundige tankschepen participeren.

De gasdeskundige tankschepen heeft tot taak om bij de in artikel 3.5h, eerste lid, van het Arbobesluit voorgeschreven werkzaamheden vooraf de gevaren voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers te beoordelen en op basis daarvan een verklaring af te geven of de betreffende werkzaamheden veilig kunnen worden uitgevoerd en onder

¹ Zie voor een uitgebreidere uiteenzetting van de werking van de registers ook de nota van toelichting op het Besluit van 28 november 2019 tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de inrichting van registers en in samenhang daarmee het vaststellen van eisen aan de professionele uitoefening voor diverse beroepen (Stb. 2019, 471).

welke voorwaarden. Deze verklaring voldoet aan een bij ministeriële regeling vast te stellen model.

Uitvoering van de registratieverplichting gasdeskundige tankschepen.

In het register, dat de vorm heeft van een elektronische databank, worden in overeenstemming met voornoemd doel ook persoonsgegevens verwerkt. De Minister van SZW is daarvoor de verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in artikel 2, zevende lid, van de AVG. De Minister wijst voor ieder register, dus ook het *Register gasdeskundigen tankschepen*, een verwerker aan als bedoeld in artikel 28 van de AVG, en sluit daarmee een verwerkersovereenkomst.² Hobeon SKO die eerder als certificerende instelling de certificatie van gasdeskundigen uitvoerde en in dat verband al beschikte over een college van deskundigen wordt als verwerker aangewezen.

De (persoons)gegevens die ook de gasdeskundige moet overleggen bij de registratie of herregistratie worden in artikel 1.5l, eerste lid, van het Arbobesluit genoemd. Het aantal te verstrekken (persoons)gegevens is in dat lid zo beperkt mogelijk gehouden. Naast naam, geboortedatum, geboorteplaats en contactgegevens betreft het alleen de relevante gegevens met betrekking tot opleiding en werkervaring. Daarnaast geldt, nu gasdeskundigen voor tankschepen werken met explosieve stoffen, dat zij ook een Verklaring omtrent gedrag dienen te overleggen.

Deze gegevens, en daarnaast de begin- en einddata van de registratie of herregistratie, worden vervolgens opgenomen in het register gasdeskundige tankschepen.³ Het register kan worden ingezien door de gasdeskundige zelf, de werkgever, de opdrachtgever, de verwerker van het register en de toezichthouder. Ook door de werkgever of door de opdrachtgever gemachtigden en andere direct betrokkenen, zoals havenautoriteiten, kunnen het register inzien. De inzage is beperkt tot de voor het doel van de inzage noodzakelijke gegevens, die verschillen per categorie inzagegerechtigden.⁴

Een beroepsbeoefenaar die in het register gasdeskundige tankschepen opgenomen wil worden, dient in een examen, dat onder verantwoordelijkheid van de verwerker Hobeon SKO wordt afgenomen, aan te tonen dat hij voldoet aan de eisen uit het registratieschema gasdeskundige tankschepen

De door de verwerkers te nemen besluiten worden, zoals hierboven al is opgemerkt, in mandaat genomen namens de Minister van SZW. Bezwaar en beroep wordt ingesteld tegen een besluit van de Minister van SZW. Uitgangspunt is dat bezwaar en beroep in verband met de uitvoering van registratietaken wordt afgehandeld door het Ministerie van SZW.

1.3 Actualisering voorschriften veiligheid in, aan of op tankschepen

Uit de tekst van artikel 3.5h, eerste lid, van het Arbobesluit volgde niet dat de veiligheidsvoorschriften ook van toepassing waren op tankschepen die ligplaats nemen bij een scheepsreparatie-inrichting. Terwijl dit wel staande praktijk is en ook noodzakelijk is om de veiligheid aan, op of in tankschepen te borgen. Om deze reden

² Artikel 1.5k van het Arbobesluit.

³ Artikel 1.5m van het Arbobesluit.

⁴ Artikel 1.5p van het Arbobesluit.

wordt geëxpliciteerd dat de voorschriften bij of krachtens artikel 3.5h ook gelden voor het ligplaats nemen.

Uitvoering

Ook bij het ligplaats nemen kunnen immers risico's ontstaan voor de veiligheid en gezondheid van werknemers en zelfstandigen die werkzaamheden verrichten op een naast gelegen tankschip. De veiligheid op tankschepen die ligplaats nemen is voorts van belang om op grond van artikel 3.5g van het Arbobesluit te kunnen vaststellen of werkzaamheden op een nabij gelegen kade veilig kunnen worden uitgeoefend.

1.4 Bedrijfseffecten en effecten voor de regeldruk

Invoering registratieverplichting gasdeskundige tankschepen

De registratieverplichting gasdeskundige tankschepen vervangt de certificatieverplichting die voorheen bestond. De inrichting van deze certificatieverplichting voldeed niet meer aan de voorwaarden die daarvoor zijn opgenomen in het Arbobesluit, zoals een accreditatie van de certificerende instelling door de Raad voor Accreditatie. Door de overgang naar een registratieverplichting vervalt de noodzaak om kosten voor accreditatie van de certificerende instelling te maken die door een klein aantal van ongeveer 10 gecertificeerde gasdeskundige tankschepen opgebracht zou moeten worden. Zeker voor zo'n klein aantal beroepsbeoefenaren levert de overgang naar een registratieverplichting een forse besparing op ten opzichte van het continueren van een certificatieverplichting waarbij aan alle nu geldende voorwaarden zou worden voldaan. Deze besparing wordt geschat op ca. €1000 euro per 5 jaar voor elke gasdeskundige tankschepen. Het niveau van de deskundigheidseisen verandert hierdoor niet. Deze eisen zijn overigens geactualiseerd in de tegelijk met dit besluit in werking te treden ministeriële regeling (zie ook paragraaf 1.7) zodat ze aansluiten op de actuele inzichten op het gebied van werkzaamheden op, in en aan tankschepen.

De invoering van de registratieverplichting voor gasdeskundige tankschepen heeft geen gevolgen voor de kosten van bedrijven die deze deskundigen inhuren of in dienst hebben en evenmin voor gasdeskundigen die als zelfstandige werkzaam zijn. Ook is er geen effect op de administratieve lasten of de regeldruk, aangezien zowel bij de voorgaande certificatieverplichting als bij de nieuwe registratieverplichting gasdeskundige tankschepen geëxamineerd worden op basis van deskundigheidseisen die in een certificatie- of een gelijkwaardig registratieschema zijn opgenomen. Het actualiseren van deze eisen heeft geen effect op de administratieve lastendruk of de financiële lasten.

Actualisering voorschriften aan, op of in tankschepen

Door het toevoegen van het ligplaats nemen aan het eerste lid van artikel 3.5h wordt de bestaande praktijk van een passende juridische grondslag voorzien. Omdat de bestaande praktijk wordt geconsolideerd heeft dit geen effect op de lastendruk, noch op financiële lasten.

1.5 Data Protection Impact Assessment (DPIA)

Voor inwerkingtreding van de registratieverplichting heeft de registratie instelling die de verwerker van de persoonsgegevens wordt een data protection impact assessment opgesteld.

1.6 Advies en consultatie

*1.6.1. Adviescommissie Toetsing Regeldruk
p.m.*

*1.6.2. Internetconsultatie
p.m.*

*1.6.3. Arbeidsinspectie
p.m.*

1.6.4. Autoriteit Persoonsgegevens

De Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) heeft al over de invoering van een registratieverplichting voor onder andere de gasdeskundige tankschepen geadviseerd bij de beoordeling van het besluit van 28 november 2019 tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de inrichting van registers en in samenhang daarmee het vaststellen van eisen aan de professionele uitoefening voor diverse beroepen (Stb. 2019, 471). In de nota van toelichting bij dat besluit is ingegaan op het advies van de AP.

De AP merkte destijds op dat de grondslag voor registratieverplichtingen in het Arbobesluit erg algemeen is, terwijl er voor certificatieverplichtingen een specifiekere uitwerking bestaat in de Arbowet. In paragraaf 1.3 van de nota van toelichting bij bovengenoemd besluit is aangegeven dat artikel 16 Arbowet de algemene basis biedt voor nadere regels op het gebied van arbeidsomstandigheden. Los daarvan kan worden opgemerkt dat artikel 20 van de Arbowet geen voorschriften bevat met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Het Arbobesluit bevat die daarentegen wel in paragraaf 1B van hoofdstuk 1. Inmiddels bestaat overigens het voornemen om de registratieverplichtingen van een explicietere grondslag te voorzien in de Arbowet en daarbij ook de privacy van betrokkenen beter – op het niveau van de wet - te waarborgen. De voortgang van dat wetsvoorstel kan – zodra het de openbare fase van het wetgevingsproces heeft bereikt – worden gevonden op wetgevingskalender.overheid.nl onder het Keten ID WGK027045.

De AP vroeg in haar advies ook aandacht voor de concrete gevolgen die de overgang van certificatie naar registratie heeft voor het niveau van de bescherming van persoonsgegevens van de betrokken beroepsbeoefenaren. In paragraaf 1.8.4 van de genoemde nota van toelichting is aangegeven dat gevolgen er naar verwachting niet zijn. Bij de invoering van de registratieverplichting voor gasdeskundigen tankschepen wordt dat evenmin verwacht. De bescherming van persoonsgegevens bij verplichte persoonscertificatie die wordt uitgevoerd door certificerende instellingen wordt geborgd door die certificerende instellingen, en de bescherming van persoonsgegevens bij verplichte registratie wordt geborgd door de Minister van SZW als verwerkingsverantwoordelijke. Met de registratie-instelling wordt ook een overeenkomst gesloten over de verwerking van persoonsgegevens. De AP vroeg ten slotte aandacht voor de toegang van derden tot de registers. Het advies van de AP heeft destijds geleid tot een uitvoeriger toelichting bij artikel 1.5o van het besluit (zie ook paragraaf 1.8.4 van de toelichting). Voor de verschillende categorieën verzoekers is precies aangegeven welke informatie zij kunnen inzien. Voor zover mogelijk zijn de verschillende verzoekers benoemd. Er blijft altijd een niet goed te benoemen restcategorie over, in artikel 1.5o,

eerste lid, aangeduid met de «direct betrokkenen». In de toelichting bij artikel 1.5o, zoals opgenomen in Stb. 2019, 471, zijn diverse voorbeelden daarvan genoemd. Voor de categorie direct betrokkenen geldt steeds dat zij moeten aantonen dat zij een gerechtvaardigd belang hebben bij het opvragen van de informatie omtrent de ingeschrevene.

Omdat de verwerking van persoonsgegevens als gevolg van dit besluit niets wijzigt ten opzichte van de voorziene verwerking van persoonsgegevens zoals opgenomen in Stb. 2019, 471, is de AP niet opnieuw om advies gevraagd.

1.7 Overgangsrecht en inwerkingtreding

Artikel 9.34 van het Arbobesluit regelt een algemeen overgangsrecht dat van toepassing is op bij de omzetting van een certificatieverplichting in een registratieverplichting. Gasdeskundigen die op het moment van inwerkingtreding van de registratieverplichting beschikken over een geldig certificaat afgegeven krachtens het Arbobesluit, kunnen op grond van dat overgangsrecht worden ingeschreven in het Register gasdeskundigen tankschepen voor de resterende looptijd van het certificaat. Bij ministeriële regeling wordt bepaald dat dit plaatsvindt op verzoek van de gasdeskundige tankschepen. De reden dat dit op verzoek plaatsvindt heeft enerzijds tot doel om betrokken gasdeskundigen bewust te maken van het gewijzigde systeem en anderzijds tot doel het actualiseren van het register. Via het verzoek kunnen in het register de meest recente contactgegevens van de gasdeskundigen worden vermeld en zullen ook geen personen in het register worden opgenomen die niet meer actief zijn en daarom daarin niet willen worden geregistreerd als gasdeskundige tankschepen. De registrerende instelling heeft de betreffende gasdeskundigen hierover tijdig voor inwerkingtreding van dit besluit geïnformeerd.

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Daarbij is aangesloten bij het operationeel zijn van het *Register gasdeskundigen tankschepen*. [*Zo nodig zal daarbij worden afgeweken van de vaste verandermomenten 1 januari en 1 juli.*]

Tegelijkertijd met dit besluit treedt in werking de Regeling tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling in verband met de actualisering van de regels inzake de veiligheid aan, op of in tankschepen die zijn ingericht voor het vervoer van onverpakte, brandbare stoffen. In die regeling wordt het registratieschema, met daarin opgenomen de vereisten voor registratie, voor gasdeskundigen vastgesteld en worden ook de regels omtrent het ligplaats nemen uitgewerkt. Ten slotte wordt in deze regeling ook bepaald dat een geldend certificaat op verzoek van de gasdeskundige tankschepen wordt omgezet naar een registratie.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit

Onderdeel A

Met dit onderdeel wordt het begrip *Register gasdeskundigen tankschepen* toegevoegd aan artikel 1.1, achtste lid, van het Arbobesluit. Het betreft dan het register, genoemd in artikel 1.5j, eerste lid, onderdeel g, van datzelfde besluit.

Onderdeel B

Met dit onderdeel wordt (in artikel 1.5j, eerste lid, onderdeel g, van het Arbobesluit) het *Register gasdeskundige tankschepen* toegevoegd aan het overzicht van door de Minister van SZW in te richten registers. In paragraaf 1.2 van het algemeen deel van de toelichting is de betekenis en werking van dit register uiteengezet.

Onderdeel C

Met onderdeel C wordt een vijftal wijzigingen doorgevoerd in artikel 3.5h van het Arbobesluit, dat betrekking heeft op de veiligheid aan, op of in tankschepen.

De derde en vierde wijziging in onderdeel C hebben betrekking op het vervangen van de certificatieplicht van de gasdeskundige door een registratieplicht. Deze wijzigingen worden hieronder gezamenlijk als eerste toegelicht. De eerste en vijfde wijziging hebben betrekking op de verruiming van de reikwijdte van artikel 3.5h tot ook het ligplaats nemen, en worden vervolgens gezamenlijk toegelicht. De tweede wijziging betreft een aanpassing van de naam 'gasdeskundige' naar 'gasdeskundige tankschepen', dit om dit type gasdeskundigen te onderscheiden van andere gasdeskundigen, zoals een gasdeskundige voor het meten van gassen in containers.

Vervanging certificatieplicht door registratieplicht

Voor de in paragraaf 4.1 van de Arboregeling aangewezen werkzaamheden geldt op grond van artikel 3.5h van het Arbobesluit dat deze uitsluitend mogen worden verricht indien een gasdeskundige vooraf de gevaren voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers heeft beoordeeld en daaromtrent een verklaring heeft afgegeven. Nu voor de gasdeskundige niet langer een verplichting tot certificatie geldt, maar een verplichting tot registratie, is in artikel 3.5h, vierde lid, de verplichting tot certificatie vervangen door een verplichting tot registratie in het Register gasdeskundigen tankschepen. Het op grond van het derde lid te verrichten onderzoek naar de veiligheid en de daarop af te geven verklaring mag dus alleen worden afgegeven door een in het *Register gasdeskundigen tankschepen* opgenomen persoon.

In verband met voornoemde wijziging is ook het vijfde lid aangepast. In plaats van een certificaat dient een bewijs of afschrift van de (her)registratie op de arbeidsplaats aanwezig te zijn en dient desgevraagd aan de toezichthouder een bewijs van registratie te worden getoond.

Verruiming reikwijdte naar ligplaats nemen

Met de eerste en vijfde wijziging in onderdeel C wordt de reikwijdte van artikel 3.5h verruimd. Waar dit artikel eerder alleen betrekking had op *werkzaamheden*, te weten

schoonmaken, onderhouden, herstellen, verbouwen of geheel of gedeeltelijk slopen waarbij gevaar voor mensen of vuur bestaat, heeft dit artikel nu ook betrekking op 'ligplaats nemen bij een scheepsreparatie-inrichting'. Ook schepen die ligplaats nemen, en waaraan, -in of -op niet wordt gewerkt, kunnen de veiligheid in gevaar brengen van nabij gelegen tankschepen waaraan, op of in werkzaamheden worden verricht. Bij ministeriële regeling op grond van het zesde lid worden de voorwaarden waaronder het ligplaats nemen mag plaatsvinden nader uitgewerkt.

Onderdeel D

Artikel 9.37d, eerste lid, van het Arbobesluit regelt dat bepaalde certificerende instellingen hun aanwijzing als certificerende instelling bij wijze van overgangsrecht behouden. Nu de certificatieplicht voor gasdeskundigen is vervangen door een registratieplicht, en hetzelfde eerder al plaatsvond voor duikers en duikerartsen, is dit overgangsrecht voor deze categorieën niet langer relevant en kunnen de verwijzingen naar de artikelen 3.5h, vierde lid, 6.14a, derde lid en 6.16, derde, zesde en zevende lid, daarom vervallen.

Artikel II. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Daarbij is aangesloten bij het operationeel zijn van het *Register gasdeskundigen tankschepen* en is ervoor gezorgd dat gasdeskundigen voldoende gelegenheid hadden zich te laten registreren. Een verdere toelichting is opgenomen in paragraaf 1.7 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.N.J. Nobel